КОПИЯ/КӨШІРМЕ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ АТЫНАН
Ш Е Ш І М

2024 жылғы 16 тамыз іс №7119-24-00-2/9109 Астана қаласы

Астана қаласының мамандандырылған ауданаралық экономикалық соты құрамында:
төрағалық етуші судья Э.Е.Ебенбаева,
сот отырысының хатшысы С.Н.Акбердиеваның қатысуымен,
ашық сот отырысында аудио-, бейнетіркеумен қойылған талап қою бойынша электрондық азаматтық істі қарады:

ТАЛАП ҚОЮШЫ:
«Қазақстан Республикасының Жоғары аудиторлық палатасы» мемлекеттік мекемесі

ЖАУАПКЕР:
«Яси-Нұр» дара кәсіпкері

ТАЛАП ҚОЮШЫНЫҢ ТАЛАПТАРЫ:
1. мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушысы деп тану
2. тұрақсыздық айыбын өндіру туралы

СОТҚА ҚАТЫСҚАНДАР (телефон жүйесі арқылы)**:**
Астана қаласы прокурорының бөлім прокуроры А.Г.Ищанова,
талап қоюшының өкілі А.Ғ.Уәлихан

СИПАТТАУ БӨЛІГІ:

2024 жылғы 27 мамырда «Электронды дүкен» мемлекеттік сатып алудың тәсілі негізінде тараптар арасында жасалған тауарларды мемлекеттік сатып алу туралы №100 шарт (әрі қарай – Шарт) бойынша «Яси-Нұр» дара кәсіпкері (әрі қарай - өнім беруші) «Қазақстан Республикасының Жоғары аудиторлық палатасы» мемлекеттік мекемесіне (әрі қарай – тапсырыс беруші) 74 500 теңгеге конверт (әрі қарай – тауар) жеткізуге міндеттенген.

Шарт талаптарына сәйкес тауарды жеткізу мерзімі Шарт күшіне енген күннен бастап 15 күнтізбелік күн ішінде. Шарт қол қойған күннен бастап күшіне енеді, яғни тауарды жеткізу мерзімі – 2024 жылғы 11 маусым.

КОПИЯ/КӨШІРМЕ

Өнім беруші тапсырыс берушіге тауарды 2024 жылғы 7 маусымда тапсырған. Алайда тауар техникалық сипаттамаға сай, атап айтқанда өлшемі, сыйымдылығы жағынан сәйкес келмеген.

Шарт міндеттемелері тиісінше орындалмағаны үшін біржақты тәртіппен бұзылған.

Талап қоюшы жауапкерді шарт бойынша міндеттемелерін тиісті түрде орындамағандығына байланысты мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушысы деп тануды және мемлекет пайдасына 1 490 теңге тұрақсыздық айыбын өндіруді сұраған.

Талап қоюшының өкілі сот отырысында талап қоюды толық қолдап, жауапкерді мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушысы деп тануды және жауапкерден 1 490 теңге тұрақсыздық айыбын өндіруді сұраған.

Бастапқыда іс оңайлатылған (жазбаша) іс жүргізу тәртібімен қаралғандықтан тараптардан жауап алу түріндегі жекелеген процестік әрекеттер жүргізілген. Жауапкер жағынан «Яси-Нұр» дара кәсіпкерінің басшысы Г.А.Әбілдаеваның жұбайы қатысып, талап қоюмен келіспей, қарсылық білдіретінін айтқан. Жауапкер сотқа қарсылық хат жолдаған. Онда тауарды алып барамыз деп ескерткенбіз, тауарды апаруға мүмкіндік берілсін деп көрсеткен.

2024 жылғы 6 тамыздағы сот ұйғарымымен азаматтық ісі талап қою ісін жүргізу қағидалары бойынша қаралған. Жауапкердің жұбайына ала сот отырысында сотта қатысу үшін Қазақстан Республикасының Азаматтық процестік кодексінің (әрі қарай –АПК) 57, 58 - баптарына сай өкілеттікті растау үшін тиісті түрде ресімделген сенімхат болу керектігі түсіндірілген. Сот отырысының болатын орны мен уақыты туралы хабарлама арқылы жауапкер ескертілген. Алайда жауапкер сотқа қатысқан жоқ. Жауапкердің жұбайы сенімхаты болмағандықтан, сотта тек тыңдаушы ретінде қатысты.

Осыған орай, сот АПК-нің 196-бабына сәйкес азаматтық істі жауапкердің қатысуынсыз қарауға мүмкіндік бар деп санайды.

Прокурор қорытындысы: талап қоюшының талап қоюы толық қанағаттандырылуға жатады.

<u>УӘЖДЕУ БӨЛІГІ:</u>

№1 талап бойынша.

Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінің (әрі қарай – АК) 272-бабына сәйкес міндеттеме шарттары мен заң талаптарына сәйкес тиісінше орындалуға тиіс, ал мұндай шарттар мен талаптар болмаған жағдайда - іскерлік қызмет өрісіндегі әдеттегі құқықтарға немесе әдетте қойылатын өзге де талаптарға сәйкес орындалуға тиіс.

Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңының (әрі қарай – Заң) 12, 46-баптарына сай, мемлекеттік сатып алу туралы шарт тапсырыс беруші мен өнім беруші оған қол қойғаннан кейін күшіне енеді.

Құжатқа қол қойылған: Ебенбаева Э. Е., 19.08.2024

Заңды күшіне енген күні: 23.09.2024, судья Ебенбаева Э. Е., 08.10.2024

7119-24-3-1/8453

КОПИЯ/КӨШІРМЕ

Мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылардың тізілімі: өздерімен жасалған мемлекеттік сатып алу туралы шарттар бойынша өз міндеттемелерін орындамаған не тиісті түрде орындамаған өнім берушілердің тізбесін білдіреді. Осы баптың 4-тармағы бірінші бөлігінің 1) және 3) тармақшаларында көзделген мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылардың тізілімі заңды күшіне енген сот шешімдерінің негізінде қалыптастырылады.

АПК-нің 15-бабына сәйкес азаматтық сот ісін жүргізу тараптардың жарыспалылығы мен тең құқықтылығы негізінде жүзеге асырылады. Тараптар азаматтық сот ісін жүргізу барысында өз ұстанымын, оны қорғау тәсілдері мен құралдарын өз бетінше және соттан және іске қатысатын басқа да адамдардан тәуелсіз таңдайды. Сот шешімді әрбір тарапқа бірдей негіздерде зерттеуге қатысуды қамтамасыз еткен дәлелдемелерге ғана негіздейді.

2024 жылғы 27 мамырда тараптар арасында тауарды сатып алу туралы Шарт жасалған. Шарттың №1 қосымшасында сатып алынатын тауарға қатысты сипаттамасы, саны және жеткізу мерзімі көрсетілген. Шарттың №3 қосымшасында сатып алынатын тауарлардың техникалық ерекшелігі көрсетілген.

2024 жылғы 7 маусымда тауар жеткізілген. Алайда 2024 жылғы 19 маусымда тапсырыс беруші тауарды қабылдап алу-беру актісіне қол қоймай, қайтарған. Себебі ретінде жекізілген тауар техникалық ерекшелігіне сәйкес емес деп көрсетілген. Яғни жауапкер Шарт бойынша міндеттемелерін орындамаған.

Жауапкер талапты мойындамай, қарсылық хатында тауарды алып барамыз деп ескерткенбіз, тауарды апаруға мүмкіндік берілсін деп көрсеткен.

Алайда сот жауапкердің бұл уәждерін негізсіз деп санап, нақты дәлелдер ретінде қабылдамайды.

«Азаматтық істер бойынша сот шешімі туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2003 жылғы 11 шілдедегі № 5 нормативтік қаулысының 11-тармағына сай шешім істің мән-жайлары туралы болжамдарға негізделуі мүмкін емес. Сот шешімде сот отырысында зерттелмеген дәлелдемелерге сілтеме жасауға құқылы емес. Сот шешімді әрбір тараптың тең негіздерде дәлелдемелерді зерттеуге қатысуы қамтамасыз етілген дәлелдемелерге ғана негіздейді.

АПК-нің 69, 70, 71-баптарында көзделген тәртіппен дәлелдемелерді қамтамасыз ету бойынша процестік әрекеттер жүргізілуі мүмкін. Бұл жағдайда жиналған дәлелдемелер (хаттамалар және басқа материалдар) сот отырысында зерттелуге және шешім шығарылған кезде соттың бағалауына жатады.

Талап қоюшыға басқа тауар ұсынғанын, оның Заң талабына сай, техникалық ерекшеліктен артық екенін дәлелдейтін құжаттарды жауапкер

Құжатқа қол қойылған: Ебенбаева Э. Е., 19.08.2024

Заңды күшіне енген күні: 23.09.2024, судья Ебенбаева Э. Е., 08.10.2024

7119-24-3-1/8453

КОПИЯ/КӨШІРМЕ

сотқа табыстамады. Техникалық ерекшеліктерге сай жауапкер тауарды жеткізгенін құжатпен дәлелдеген жоқ.

2024 жылғы 10 маусымда талап қоюшы мемлекеттік сатып алу веб-порталы бойынша шарт бойынша міндеттемелер орындалмаған жағдайда, Шарт тапсырыс берушімен біржақты бұзылатындығы және тұрақсыздық айыбы өндірілетінділігі жөнінде хабарлама жолдаған. Онымен жауапкер 2024 жылғы 11 маусымда танысқан. Өнім берушімен тапсырыс берушінің әрекеті сотта шағымданбаған. Сотта «Яси-Нұр» дара кәсіпкерін мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушысы деп тану туралы азаматтық іс бар екенін біле тұра, жауапкер тауарды қабылдауды міндеттеу туралы қарсы талап қоюды қоймады.

Дауды қарағанда өнім беруші Шартта көзделген міндеттемелерін толық орындамағаны және тапсырыс беруші тауарды толығымен ала алмағаны, Шарттың бір жақты бұзылғаны анықталды.

Талап қою заңмен қарастырылған мерзімде сотқа жолданған.

Сот жоғарыдағы мән-жайларды негізге алып, Шарттың орындалмауына байланысты, талап қоюшының жауапкерді мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушысы деп тану туралы талабы негізді және қанағаттандырылуы қажет деген тұжырымға келеді.

№2 талап бойынша.

Шарттың 7.3 тармағы бойынша талап қоюшымен 1 490 теңге тұрақсыздық айыбын өндіру туралы талап қойылған.

Талап қоюшының талабы АК-нің 272, 298, 359 - баптарындағы ережелерге сай келеді, өйткені тұрақсыздық айыбын өндіру үшін өнім беруші қабылдаған міндеттемелерін орындамаған не тиісінше орындамаған жағдайлары негіз болып табылады.

Есеп сотпен тексерілген және қабылданған.

Жауапкер АК-нің 297-бабына сәйкес тұрақсыздық айыбының мөлшерін азайту туралы сотқа арыз түсірмеген. АК-нің 386-бабының 4-тармағын ескеріп, жауапкердің тауарды ауыстырмағанын, техникалық ерекшелікке сай тауарды жеткізбегенін назарға алып, сот тұрақсыздық айыбын өндіру туралы талап қанағаттандыруға жатады деп санайды.

АПК-нің 109, 117-баптары негізінде жауапкерден мемлекеттік баж өндірілуге жатады.

<u>ҚАРАР БӨЛІГІ</u>:

АПК-нің 223-226, 229 -баптарын басшылыққа алып,

ШЕШІМ ЕТТІ:

Талап қоюшы «Қазақстан Республикасының Жоғары аудиторлық палатасы» мемлекеттік мекемесінің талап қоюы қанағаттандырылсын.

Құжатқа қол қойылған: Ебенбаева Э. Е., 19.08.2024

Заңды күшіне енген күні: 23.09.2024, судья Ебенбаева Э. Е., 08.10.2024

КОПИЯ/КӨШІРМЕ

«Яси-Нұр» дара кәсіпкері мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушысы деп танылсын.

«Яси-Нұр» дара кәсіпкерінен мемлекет пайдасына 1 490 (бір мың төрт жүз тоқсан) теңге тұрақсыздық айыбы және 1 891 (бір мың сегіз жүз тоқсан бір) теңге мемлекеттік баж өндірілсін.

Шешімге іске қатысқан тұлғалар апелляциялық шағымды, прокурор апелляциялық өтінішхатты АПК-нің 403, 404-баптарының талаптарын сақтай отырып, Астана қаласының мамандандырылған ауданаралық экономикалық соты арқылы Астана қаласы сотының азаматтық істер жөніндегі сот алқасына шешім түпкілікті нысанда шығарылған күннен бастап бір ай ішінде, ал сот талқылауына қатыспаған тұлғалар оларға шешімнің көшірмесі жіберілген күннен бастап сол мерзімде беруі мүмкін.

Судья **Э. Ебенбаева**

Құжатқа қол қойылған: Ебенбаева Э. Е., 19.08.2024

Заңды күшіне енген күні: 23.09.2024, судья Ебенбаева Э. Е., 08.10.2024

7119-24-3-1/8453